

جاودانگی صورت های سمبولیک در تزیینات مسجد جامع شاه عباس

اصفهان و مسجد سلطان احمد استانبول

عاطفه صادقی 1. دکتر علیرضا خواجه احمد عطاری 2.

1 دانشجوی کارشناسی ارشد. دانشکده صنایع دستی. دانشگاه هنر اصفهان. ایران

2- استادیار. دانشکده صنایع دستی. دانشگاه هنر اصفهان. ایران

چکیده

علی رغم تفاوت های موجود در فرم ساختمانی و تزیینات معماری در دو مسجد امام (جامع عباسی) در اصفهان و سلطان احمد در استانبول، شاهد نوعی وحدت در بیان حقیقتی ابدی هستیم که آن ها را از شرایط و مقتضیات زمان رهایی می بخشد و منجر به دوام و بقای این دو بنا می گردد. این مسئله گویای سمبولیسم حاکم بر نقوشی است که ورای صورت ظاهر متضمن شهود حقایق ازلی و جاودانه است. همان چیزی که باعث شده تا به رغم گوناگونی حاکم بر این دو بنا، شاهد این وحدت بیان باشیم. هدف از این تحقیق شناسایی عواملی است که در حوزه هنر اسلامی به آثار موجود در اقصی نقاط سرزمینهای اسلامی وحدت بخشیده و آنها را جاودانه می سازد. از نتایج تحقیق چنین می نماید که عواملی چون توحید، انتزاع گرایی، غایتمندی، رمزگونی و زیبا بودن قابل توجه بوده و می تواند در بیان مفاهیم عمیق اسلامی مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: معماری اسلامی، مسجد امام اصفهان، مسجد سلطان احمد استانبول، تزیینات، جاودانگی صورت های سمبولیک.